

॥ श्री रमेश्वरो जयति ॥

दैवी वैद्यविधानु परम सत्य.

विश्व सुतेहतो धृष्टरी अभिप्राय.

श्रीमद्भक्तेश्वरमायाय नमः.

श्रीमद्भक्तेश्वरमायाय नमः.

भक्ति शंकर विहङ्गल लक्ष्मी

लक्ष्मीनगर रसशास्त्राणा मासे.

लक्ष्मीनगर.

भत १०००

संवत् १८७५

सन् १८१८.

ગુજરાત વિધાપીઠ ગ્રંથાલય
૧૯૧૮-૧૯
ગુજરાતી કાવ્યગદ્ય સંગ્રહ

૧૩૬

પદ્ય બગવાનલાલ ત્રિશુવને આપ્યું.

ઠેકાણુ-સુભાષિની પ્રેમ, ૩૦૫, બજારગેટ કોલ મળે.

૧૯૧૯

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૅપીરાઇટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૮૧૩૫ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ દેવો બોલે વિદ્યાનું ચરન સત્ય

વિષય ૭૨

શ્રી

(દૈવી વૈદ્યવિદ્યાનું પરમ સત્ય)

[વિશ્વ મુક્તિદેવો ઇશ્વરી અભિપ્રાય.]

સાં. ૧૬૭૫ ના માર્ગશીર્ષ વહી ૨ ખીજ ને ગુરુવાર
તા. ૧૬-૧૨-૧૯૧૮

શ્રી સત્યદેવ રસપ ધનવન્તરી આદી ગ્રંથો આ જગત રચના
વૈદ્યવિદ્યાને નીયમે કરી છે અને એ નીયમો તોડવાથી રોગ
અને દુઃખ થાય છે. અને એ વૈદ્યવિદ્યાના નીયમો માન્યવાથી
આરોગ્ય અને સુખ થાય છે. આ વાત સમગ્ર જગત જાનના
પ્રત્યક્ષ અનુભવસિદ્ધ છે માટે એમા ખીજે પરાંના આપવાની
જરૂર નથી.

આ સમયનું અખીલ જગત અનેક પ્રકારના બુદ્ધા બુદ્ધા
દુઃખોથી પીડાય છે, કોઈને કોઈ પ્રકારનું તો કોઈને કોઈ પ્રકાર
નું દુઃખ હોય છેજ. રોગ પ્રમાણ તથા મરણ પ્રમાણ પણ
અનુભવે છે, એ વાત પણ તાના મોટાં સ્ત્રી પુરૂષો વીગેરેને
પ્રત્યક્ષ અનુભવસિદ્ધ છે. માટે જગત જાનનાં એ સખી થતું

હોય નો મનુષ્યોને અજર અમર કરનાર ત્યા મુક્તિ આપનાર
દેવી વૈદ્યવિદ્યાની લક્ષ્મી કરવાના કાર્યમાંજ પોતાના તન, મન,
ધન અર્પવાં એજ આ સમયે શ્રેયસ્કર છે, એ પણ પ્રત્યક્ષ
અનુભવસિદ્ધ છે એટલે એમાં 'મીન' પ્રમાણોની જરૂર નથી.

આ સમયની યુરોપની લડાઈ, આયુર્વેદના નીયમ પ્રમાણે
આગન્તુક રોગની મરકી હતી, એ મરકીનું નીદાન શત્રુ રાજ્ય
હતું અને તે શત્રુકૃત લડાઈરૂપ આગન્તુક મરકી (લડાયક
રાજ્યનીતિ) મટાડવા મીત્રરાજ્યોએ વિષસ્ય વિષમૌષઙ્ગ વીપનું
આસડ વીપ એ વૈદક નીયમ પ્રમાણે પોતે પણ સામી લડાઈરૂપ
આગન્તુક મરકીનોજ પ્રયાગ શરૂ કર્યો હતો તેથી તે શત્રુકૃત
મરકીનો ઝગ મટ્યો અને આખું જગત્ મીત્ર રાજ્યરૂપ આરોગ્ય
મયું. તે એ રીતે કે જેને આપણે શત્રુ રાજ્યો કહીએ છીએ. તે
પણ મીત્રરાજ્યો પહેલા હતાં કેમ કે તે ત્રણ મીત્રો ભેળા થઈને
તેમણે મરણ રોગનો ઉપદ્રવ કર્યો હતો અને હવે તો તે વૈદ્ય
મીત્રરાજ્ય જેણે એમ કરી મટાડી તેના તાપ્પામાં રોગી તરીકે
શરણ થયા છે એટલે તે શત્રુ રાજ્યો વૈદ્ય મીત્રરાજ્યરૂપ થઈ
ગયાં અને જેટલાં જગત્નાં તટરથ રાજ્યો રહ્યાં છે તેણે તે
પોતાનો કોઈ શત્રુ હોયોજ નથી, તેથી તેનો પ્રારંભથીજ મીત્ર
રાજ્યોજ છે એટલે આ સમયે આખું જગત્ વૈદ્ય મીત્રરાજ્ય-
નાજ પક્ષમાં થઈ ગયેલ છે, અને જગત્કર્તા શ્રી સત્ય દેવ રસેષ
ધનવન્તરી પીતા પુત્ર અને પવીત્ર આત્મારૂપ આદી વૈદ્ય તો
જગત્ મીત્ર આદી કાળથી છેજ માટે આ સમયમાં આખું

જગત્ ધનવન્તરી પ્રભુની મીત્રસત્તા તમે પોતાનીજ કાયા, કુચ્છા અને વચનોથી આવી ગયું છે, માટે મીત્રરાજ્યની સુલેહની ડોન્ડરન્ય જે મળવાની છે, તેમાં મવાનુભવે એ ॥ બાવ ઠાળોગર ગાય નીકળાશે કે

“હવે સમગ્ર જગત્ પ્રભુ ધનવન્તરી જગત્ ગીતની દૈ ॥ વગર વિધાની સલાહ નીચે રહેશે અંત પોતાના દશ, રાજ્ય, અને શરીરો નીરોગી થાય અને નુખમાં લાખુ ન્યાયુજા ભાગો તેવોજ પ્રયોગ કરશે.

આ હરાવ ઉપર જો વૈદ્ય મીત્રરાજ્યના નાની આંતે તો અમને બય છે કે જેમ શત્રુએ લડાઈડિપ આગન્તુક મરફી ડિમી ડ્રી હતી તેથી પણ વીશેષ બયંકર લડાઈડિપ આગન્તુક મરફી આપણા વૈદ્ય મીત્રરાજ્યોમાંથી કિંપજ પ્રવાતુ નાહ રાજ્ય નીહાનરૂપ થશે માટે જ દોષ આપણે શત્રુ રાજ્યને દીધો છે અને તેને અપરાધી હરાવી શીક્ષા કરવાને લાયક ગણીએ છીએ તેવોજ અપરાધ અને તેનીજ શીક્ષાને લાયક આપણે વૈદ્ય મીત્રરાજ્યોમાંથી નાત ન થાય એ હેતુથી આ હક્ક ન્યાયની ધનવન્તરી સત્ય વૈદ્ય મતાની સલાહ જાહેર કરી છે, માટે માનપૂર્વક માની લેજો એમાજ માન અને માણસાઈ છે.

આ ધનવન્તરી સહની સલાહ અને સારવાર તમે ન રહે અને પોતાનું લડાયક બળ હક્કનુ રાજ્ય રાખે તે જગત્ મીત્રરાજ્યનો શત્રુ છે, તેને ડેકાણે લાવવા, મીત્રરાજ્યો નીરોગી પ્રવા

શસ્ત્ર વાપરવાનાં છે. પણ તે પોતાની મરજ મુજબ નહીં પણ
વૈદ્ય મીત્રરાજ્યની અનુમતિ મેળવીતેજ વાપરવાનાં છે.

સંપુર્ણ સર્વોપરી સત્તાનાં ધનવન્તરી
ધર્મરાજ્યના કર્તવ્યો સંબન્ધી ધનવન્તરી

પ્રભુનો ઈશ્વરી અભિપ્રાય.

ધનવન્તરી પ્રભુની સર્વોપરી સત્તા પ્રત્યક્ષ છે તેનો પ્રત્યક્ષ
પુરાવો વ્યવહારમાં એ છે કે સમય ફનીયાના શહેનશાહે અથવા
મહાન પુરોષ અને ધર્મગુરુઓ વિપર સર્વોપરી સત્તા વૈદ્ય દાકતર
કે હકીમની પ્રત્યક્ષ અનુભવીયેં છીયેં તે એકે વિપર કલા મહાન
સત્તાવાળા પુરોષને પણ પોતાની તખ્તીયત સાચવવા રોગચી મુકબ
અથવા વૈદ્ય દાકતર કે હકીમના વીચારે પ્રમાણ ચાલવું પડે છે.
અને તમામ મનુષ્ય આદી પ્રાણીના વ્યવહાર પણ જીવન સાચ-
વવા સારજ પ્રવૃત્તિમય છે. માટે ધનવન્તરી પ્રભુની સત્તા નીચે
જવાથીજ રોગ મુક્તિ સુખ અને પરલોકમાં સ્વર્ગપ્રાપ્તિ થાય છે
માટે ધનવન્તરી પ્રભુની સત્તા માની લેવામાંજ માન અને
ગોરાઈ છે.

શ્રી જગત્કર્તા, સત્યદેવ, રસોળ ધનવન્તરી આદિવૈદ્યનો વીખે મહાન દાશ્વરી ચમત્કાર એ છે કે પોતાનું વૈદ્ય વીધાનું ધર્મરાજ્ય પૃથ્વી ઉપર સ્થાપી સુવેલનુ સામ્રાજ્ય પ્રજાના પ્રતિનીધીઓથી ચલાવવું તેના સાધનભૂત આ સમયનાં જગતનો સમગ્ર સુધારો નોખા નોખા યોગ્ય પુરોષોને પ્રભુએ સોંપેલ છે. તે દેવી આત્મીક પ્રેરણાથી નોખા નોખા રાજ્યકીય સુધારા, સંસાર સુધારા, વૈદ્યવીધા સુધારા, ધર્મસુધારા, વ્યાપારસુધારા, સ્ત્રીવર્ગ સુધારા, વીગેરે વીગેરે વીગેરે જે કાંઈ સુધારાની જાગૃતિ નવી નથી છે, તે આ વૈદ્યવીધાના દેવ રાજ્યના સાધનો તૈયાર થયા છે, માટે સર્વ સુધારાના આગેવાનોએ આ દેવરાજ્યની સાથે મંચબંધ રાખવો, અને તેની સલાહ માનવી તેમાંજ પોતાના સુધારાનું સાર્થિકપણું અને કલ્યાણ છે માટે દરેક રાજા, પ્રજા, ધર્મ-ગુરુઓ ધર્મીઓ અને પ્રજાના નેતાઓએ આ માની લેવામાંજ માન ભરેલી માણસાઈ અને મોટાઈ છે.

આ સમયના પ્રજા સંધનું બંધારણ અને જગત્ સુલ્લેહનું બંધારણ કેમ કરવું ! તેજ જગત્ જનોના અખત્યારમાં નથી રહ્યું, પણ પ્રભુએ આદિવૈદ્ય ધનવન્તરી તથા ખીજા દેવો અને અવતારી પુરુષો આચાર્યો પેગમ્બરો વીગેરે વીગેરે જે ભવીષ્ય વાદોથી કહી ગયા છે, અને જે ભવીષ્યવાદો પ્રત્યક્ષ અનુભવસીદ્ધ સાચા પડ્યા છે તે ભવીષ્યવાદો અને પત્રીત્ર વચનોથી આ સમયનાં જગતનાં બંધારણની નવી રચના કરવાની છે, અને તેમાંજ જગત્ જનોનું સુખ અને કલ્યાણ છે, અને એ વ્યવસ્થા અજાણ-

વાનુ કામ આ મેવકને પ્રભુએ ફરજિયાત સોંપ્યું છે. માટે મારી ફરજ પ્રમાણે હું તમને કહીદઉં છું અને તમારે એ પ્રમાણેજ અમલ કરવાનો છે. એજ ફરજી આના છે.

પ્રશ્ન.

કાલ એમ પ્રશ્ન કરે કે આદિદેવ ધનવન્તરી પ્રભુનાં ધર્મ અને કર્મ શું છે ?

સિદ્ધાંતરૂપ ઉત્તર.

શ્રી જગત કતાં પરમેશ્વર ધનવન્તરીનાં ધર્મ સેવક ધર્મ છે, કેમ કે જીવો જગત રચનામાં ધનવન્તરી પ્રભુએ સૂર્ય, ચંદ્ર, તારાગણ, આકાશ, વાયુ, અગ્ની, જલ અને પૃથ્વી બનાવ્યા છે તે માણસઆદી પ્રાણીને જીવાડવા તથા સુખી રાખવા માટે છે, અને તે સુખમય લાંબું આયુષ્ય આપે છે તે પોતે સાધનોથીજ સેવા કરે છે માણસમાત્ર તથા પ્રાણીઓ પણ પોતાનાં સુખ અને રક્ષણ માટે પોત પોતાની સેવાજ કરે છે અને જગત સમાજનો પરસ્પરનો વ્યવહાર તે પણ પરસ્પરની સેવા રૂપજ છે, માટે સહુ ધર્મનો સાર સેવાધર્મ છે. અને તેજ પ્રભુ ધનવન્તરીનું કર્મ છે. તે પોતે સેવા ધર્મથીજ વૈદ્યવિદ્યાનું કર્મ કરે છે તેથી માણસને નીરોગીપણે સુખમાં લાંબું આયુષ્ય આપે છે. માટે ધનવન્તરી પ્રભુનો સેવાધર્મ અને વૈદ્ય વીદ્યાનું કર્મ તેજ આપણે પ્રભુ ધનવન્તરીનાં છોકરાઓને હવે પાળવાનો છે અને તે પણ પ્રત્યક્ષ અનુભવસીદ્ધ છે. તેથી આમાં પણ ખીજાં પ્રમાણોની

જરૂર નથી અને વીરૂપ ધનવન્તરી પ્રભુનો ચમત્કાર એ છે કે પોતાના શીષ્ય સુશ્રુતને ઉપદેશ કરતાં સુશ્રુત ગ્રંથના શરીર પ્રકરણમાં પોતે કહે છે કે,

**પ્રત્યક્ષતોહિ યદ્દૃષ્ટં શાસ્ત્રદૃષ્ટં ચ યદ્ ભવેત્
સમાસતસ્તદુભયં ભુયો જ્ઞાનવિવર્ધનં**

- ૧ પ્રત્યક્ષ આપણે જાણુ એટલે આ જગત્ ઉપરની લડાઈઓ અનેક પ્રકારનાં રોગાદી દુઃખો જે આ સમયે જગત્જનો અનુભવે છે તે
- ૨ શાસ્ત્રમાં જોયેલું તે થયું એટલે ધનવન્તરી ધર્માચાર્ય આ સેવકને પ્રભુએ પ્રેરેલું પોતાના શાસ્ત્ર પુસ્તકોમાં આગળથી લખેલું તે (પુસ્તક મંગાવી જુવો.)
- ૩ તે બેની એકતા થતાં એટલે હાલની પ્રગ્નનાં લડાયક તથા રોગાદી દુઃખો અને અવ્યવસ્થીત સ્થિતિ તથા આગળથી કહેલાં ધનવન્તરી પ્રભુનાં શાસ્ત્ર વચનો જે આ સેવકે કલાં છે તે
- ૪ બધું વારંવાર જ્ઞાન વધારનાર છે એટલે ઉપરનાં ત્રણે પદો બરાબર સમજી કર્તવ્યમાં પ્રભુધર્મમાં આવનારને વધારે ધૈર્યરી જ્ઞાન આપનાર છે.

આ શ્લોક ઉપરથી સર્વ નાનાં મોટાં સ્ત્રી પુરુષોએ એ સમજવાનું છે કે જ્યાં સુધી આ સેવકથી વીશેષ સારી સમજાણુ

જગત સેવા કરનાર ક્રાઇ પુરુષ કે સ્ત્રી જાહેરમાં ન આવે ત્યાં મુઠ્ઠી આ ભારતખાલની ભારત સામ્રાટ સેવા એટલે સમગ્ર જગતની સેવા કરવાનો હક્ક ફરજીયાત બનને તરફથી મીઠા થાય છે માટે મારે સેવા કરવી જોઈયે અને તમારે કબુલ રાખવી જોઈયે તેમાંજ આ સેવકનું અને તમારું કલ્યાણ માન અને મોટાઈ છે.

ઈશ્વરી અભિપ્રાય પ્રમાણે આ સેવકનું તથા આપ નામદારનું હવે પછીનું પ્રથમનું કર્તવ્ય આ સમયે યુરોપની સૃષ્ટી સંહારક લડાઈયે જગત જનોનું કેવળ દૈહિક હલાપણુપી મહાકષ્ટ સાધ્ય પશુ રોગ મટાડયો છે. તે ધનવન્તરી પ્રભુનો મહાન ઉપકાર જગતજનો ઉપર થયો છે હવે તેનીજ કૃપાથી આપણે આત્મીક અક્કલ રૂપ આરોગ્ય મેળવવા સાથે પ્રભુ ધનવન્તરીની દૈવી વૈદ્યતીદાના મંદીરનો પુનરોદ્ધાર કરી ફરક ગામમાં શ્રી ધનવન્તરીનું સ્વાસ્થ્યરક્ષણાલય રાખી સમગ્ર જગત જનોનાં દુઃખો મટાડી ઇશ્વરદત્ત આરોગ્ય સાચવવા માટે એક મહાન મનુષ્યની રીકર મટાડનાર તથા જગતની સ્થિતિ બાધવા સાથે એક મહાન ફાંડની ઘણી જરૂર છે. માટે તે બાબતમાં આપ નામદાર ઇચ્છાનુસાર આ જગત સેવકને આશ્રય આપશો એવો આપનો ભરસો છે.

આ ધનવન્તરી પ્રભુની જગતાયુર્વેદ સેવાની મંજુરી સત્તાવાર જોતી હશે તો તો તેને ઇશ્વરી ધનવન્તરી સત્તાના પ્રભુ સંકેતથી, જમાનો તથા કુદરતથી તેનાં તેનાં ધર્મશાસ્ત્રોથી પ્રમાણીત સહીત આપવામાં આવશે.

અને હૌકીક રુતાની મંજુરીનાં પ્રમાણે જોતા હશે તો તમામ જગતના રાજ્ય કાયદા અને હાલની યુરોપની લડાઈમાં મીત્રરાજ્યે તથા શત્રુ રાજ્યે કરેલા લડવાના સત્તાવાર કારણો સહીત દરવે અને ભારત સંબંધમાં ખીટીશનો ૧૫૦) વર્ષનો હિંદનો વહીવટ તથા ભારત સમ્રાટ પંચમ જ્યોર્જનો દિલ્લી દરબાર તથા વીશમી ઓગસ્ટ ૧૯૧૭ નો ઢંઢેરો અને પાર્લામેન્ટની આજ્ઞાથી બહાર પડેલા હિંદ સુધારાનો રીપોર્ટ અને હાલ છેલ્લી ફ્રાન્સમાં મળનારી જગત મુલ્લેહની કોનફરન્સના દરવેનો રીપોર્ટ તથા દિલ્લીમાં મળનાર હિંદ કોંગ્રેસનો સાર તેના દૈહીક તથા આત્મીક અર્થોથી આ સેવકની સેવા સમગ્ર જગતની સર્વોપરી દેશ્વરી સેવા સંપૂર્ણ સત્તાવાર છે એમ માનવાને સખળ પરમ રાજ્ય પ્રમાણુ છે. તો આ સમગ્ર પ્રેમ પુર્વક સાંભળવું સમજવું અને તે પ્રમાણે કરવું એજ ધનવન્તરી પ્રભુની જગત સુલેહ સાચવવાની દેશ્વરી આજ્ઞા છે તે આપણ સહુએ માન્ય રાખવી જોઈએ તેમાંજ માન મોટાઈ અને માણસાઈ છે.

આ લેખ સંપૂર્ણ કરતાં આશીર્વાદ અપાય છે કે જીવતા રહે! દીર્ઘાયુષી થાવ! નીરોગી રહે! સુખી રહે! ધનવાન થાવ! પુત્ર વાન થાવ! અખંડ સૌભાગ્ય રહે! વગેરે વગેરે મોઢેથી કહેવાથી પણ તે શ્રદ્ધાથી ખુશીથી તથા ઉપકાર સાથે પ્રેમ પુર્વક માની લઈ તેનો બદલો પણ અપાય છે ત્યારે આ સેવક તો મોઢાંના આશીર્વાદ સહીત ખરેખર એ આશીર્વાદ, દેવી વૈદ્યવીદ્યા વાંચ કહેના સીદ્ધ પારંક આદીના રસાયન પ્રયોગોથી ફળીભૂત પ્રત્યક્ષ પુણું કરી બતાવવા માગે છે, તો તેને સહાયતા કરી આ સેવકનો અનુભવ

મીઠા આશીર્વાદ મદદ કરનારા બહાયતના આ રંગે એજ આ સેવકની
શીતલ પ્રવર નીનલિત છે

હું છું,

શુભે પ્રતિનિધિ

સેવક,

બ્રહ્મચર્યની ધર્મશાળા.

(સ્વેચ્છાચર્ય સંસ્થાનાય)

જામનગર.

નવાનગર-હીંદ.

કાઠીયાવાડ.

